

Media: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Page: 57,68

Published at: 28-06-2026

Author: **Surface:** 752.23 cm² **Circulation:** 14860

Subjects:

ΚΡΙΤΙΚΗ

Σενιορίτα, η νέα νουβέλα της Ερσης Σωτηροπούλου

Σελ. 12

ΚΡΙΤΙΚΗ

Της **ΛΙΝΑΣ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ**

Η ζάλη ενός επιμνημόσυνου μυαλού

Κάπου στο Μεξικό, σε μια τακερία ελεεινή, κάθεται μόνη σε ένα τραπέζι μια γυναίκα με επικηδεία διάθεση. Ζορίζεται να μη βάλει τα κλάματα. Στο μυαλό της χαίνει ένα πένθος. «Το πρόβλημα είναι οι γιατροί, όχι ο καρκίνος», σκέφτεται στην πρώτη φράση. Σε ένα μπουγαδόσκοινο κρέμονται μάσκες με αποκρουστικές γκριμάτσες, «με μια ξυραφιά για στόμα και μάτια έτοιμα να εκτιναχτούν». Από τα χάσκο-ντα στόματα της φάνηκε πως άκουγε τρίξιμο δοντιών. Η μουσική αντικούσε άλλοτε υστερική και άλλοτε λυγμική. Στο απέναντι πεζοδρόμιο γίνεται πανηγύρι. Βεγγαλικά, κροτίδες, τύμπα-να που βροντούν, παράγκες με λουλούδια, σκουπίδια, σκισμένες γιρλάντες, φώτα που τρεμόπαι-ζαν τσιτσιρίζοντας, θνησιγενείς πυγολαμπίδες που αναβόσβηναν «ματώνοντας τις μικροσκοπικές καρδιές τους κι ύστερα άρχισαν να σβήνουν γρήγορα η μία με-τά την άλλη, όλο και πιο γρή-γορα». Στους λαμπούς δύο ερω-τευμένων κοριτσιών κυλούσε σε «παράφορες τροχιές» ο κυ-μός ενός φρούτου με φλογώδες, κραυγαλό χρώμα.

Το ύφος στη νουβέλα της Ερης Σωτηροπούλου θυμίζει τα πιο πειραματικά έργα της, όπως το «Εορταστικό τριήμερο στα Γιάννενα», το «Μεξικό» και τη «Χοιροκάμπλο», αλλά κυρί-ως παραπέμπει στο μυθιστόρη-μα «Εύα». Και εδώ η συναισθη-ματική φόρτιση απολήγει στο σκόρπισμα του μυαλού σε φευ-γαλέες, ανυπόστατες σκέψεις. Στην επιφάνεια της σελίδας δι-ατηρείται το απόσταγμα της μα-νικής προσπάθειας της μνήμης να διασώσει κάτι από το αδιανό-ητο. «Προσπάθησε πάλι να σκε-φτεί τι υπήρχε πριν. Και πριν από το πριν. Κι ακόμη πιο πριν από το πριν». Ο καρκίνος, οι γιατροί και ο θάνατος του συντρόφου της. Αλλά το «πριν» που με τρό-μο αποζητά η ηρωίδα, πγαίνει ακόμη πιο πίσω, πριν από την αρ-

ρώστια, τη νοσηλεία, την κηδεία. Η μνήμη αρνείται να μιλήσει.

Μες στο χάος του μυαλού, τη γυναίκα κεντάει αίφνης η αίσθη-ση ενός παλιού τραύματος, μιας ερωτικής ματαιώσης, αίσθηση αβάστακτη, αφόρητη. Και πάλι οι λέξεις αδυνατούν να ονοματί-σουν το ανείπωτο. Η απροσδιορι-στία και η αφαίρεση εντείνουν τη φρίκη της απώλειας της πθονής, η οποία μπορεί να μη χάθηκε πο-τέ ή ποτέ να μην κερδήθηκε. Στη «μέση του χάους αγκιστρωμένο σαν αράχνη αυτό το τραύμα, τυ-φλό με ορθάνοιχτα μάτια να την κοιτάζει ακατάπαυστα. Ένα στιγ-μα. Μια χαίνουσα τήλη». Μες στη φρικαλέα τακερία, όπου τα πάντα κραύγαζαν απόγνωση, οι σκέψεις της περιδινίζονταν πυρε-τώδεις, μέχρι που μια φασματική φωνή ακούστηκε, ζητιάνου ή σα-μάνου. «Σενιορίτα». Ένα κάλεσμα ή μια ικεσία.

ΕΡΗ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
«Σενιορίτα»
εκδ. Πατάκη, 2026
σελ. 72

Το μυαλό δεν αντέχει για πολύ το αφόρητο. «Η νύκτα εί-χε αρχίσει να πέφτει, κομμάτια άσπρο σκοτάδι». Ακολουθώντας τον ανορθολογισμό της νύκτας, η ηρωίδα βάλθηκε να περιγελά την τραγωδία. «Είδε τον καρκί-νο σαν έναν μεγάλο χιονάνθρω-πο με απλανές βλέμμα και τους γιατρούς μικροσκοπικούς σαν με-λισσούλες να ζουζουνίζουν γύρω του». Το φτηνό τέχνασμα δεν ξε-γελά την οδύνη. Κάτι ακόμη γε-λοιότερο χρειαζόταν να επινο-ηθεί. Ο καρκίνος πάνω σε ένα καρναβαλικό άρμα, να περιφέ-ρεται στους δρόμους της πόλης, ενώ γύρω του τον περιφρουρούν περιδείες οι γιατροί, βασιλικοί επί-τροποι τώρα, βλέποντάς τον ανή-συχτοι να αλλάζει διαρκώς σχήμα-τα και μορφές, να στάζει και να παραπαίει, να λιώνει και αμέσως να τήκεται. Και πάλι αποτυχία, «το ντελίριο ήταν ένα μπλιαχ».

Η Σωτηροπούλου είναι δεινή στην ταλάντωση μεταξύ φρίκης και φαιδρότητας. Όπως επίσης διαπρέπει στην αποσιώπηση, προσδίδοντας στην αφήγηση την πύκνωση και τον ακαριαίο αντίκτυπο της ποίησης. Τα κενά μνήμης που διατρύπουν το μυα-λό της ηρωίδας υποδεικνύονται σαν κόγχες απερίγραπτου πόνου. Μέσα εκεί, στον πάτο της θλίψης, οι λέξεις μοιάζουν να χάνουν την υπόστασή τους, την ακεραιότη-τά τους. Από τις χαμένες λέξεις απομένει μια οξύληκτη αίσθηση, «σαν σκληθρά». Αντιμέτωπες με τον πιο δριμύ πόνου, οι λέξεις φαί-νονται λάθος. «Το ουρλιαχτό θα έπρεπε να γράφεται με δύο λ».

Πασχίζοντας να κάνει μπαράζ σε μια σκέψη που με τίποτα δεν έπρεπε να γίνει λέξη, η ηρωίδα μιλάκεται σε μια ιλαρή αντιδι-κία με τον αφηγηματικό εαυτό της, τον οποίο μέμφεται για τις γλωσσικές επιλογές του, με αυ-στηρές παραινέσεις και απερί-φραστες αποδοκιμασίες. «Έπιασε τον εαυτό της να αντιδρά σαν να βρισκόταν σε διάλογο με κάποιον που της έφερνε αντιρρήσεις και εκείνη να του αντιπαραθέτει επι-χειρήματα, να έχει χάσει την υπο-μονή της, να βράζει από θυμό κι ο τόνος της συζήτησης να ανεβαί-νει. Για κάποιο λόγο η φωνή της λογικής ήταν ανδρική».

Η Σωτηροπούλου δεν θα επέ-τρεπε ποτέ στη γραφή της να μι-λήσει γυναικεία, δηλαδή να κα-ταφύγει σε έναν μελοδραματισμό πρόσβαρο από αυτολύπηση. Ακό-μη και όταν προς το τέλος του βι-βλίου οι υπεκφυγές και οι μετα-φορές παραμερίζονται από μια απλή κυριολεξία, που φέρνει στις σελίδες γιατρούς, αϊθουσες αναμονής, μονάδες εντατικής थे-ραπείας, ατέρμονες ουρές στον ΕΟΠΥΥ, επιθανάτιους ρόγχους και ανοικτούς λάκκους, ο πόνος παραμένει άφατος, ασύλληπτος τόσο για τη σκέψη όσο και για τη λέξη. Θα το ξαναπώ, η Ερη Σωτηροπούλου είναι κορυφαία συγγραφέας.

Το ύφος στη νουβέλα της Ερης Σωτηροπούλου θυμίζει πιο πειραματικά έργα της, όπως το «Εορταστικό τριήμερο στα Γιάννενα» και η «Χοιροκάμπλο», κυρίως όμως παραπέμπει στο μυθιστόρημα «Εύα».